

bilten zelenih telefona

Hrvatske i Srbije

Sadržaj

O PROJEKTU.....	1
O ZELENOM TELEFONU.....	1
ZELENI TELEFONI U HRVATSKOJ.....	2
EKOLOŠKO DRUŠTVO ZELENI OSIJEK, Osijek.....	3
EKOLOŠKO DRUŠTVO ŽMERGO, Opatija.....	4
EKO PAN, Karlovac.....	5
EKOLOŠKA UDRUGA FRANJO KOŠČEC, Varaždin.....	6
EKOLOŠKA UDRUGA KRKA – KNIN, Knin.....	7
SUNCE, Split.....	8
ZELENA AKCIJA, Zagreb.....	9
ZELENA ISTRA, Pula.....	10
ZAŠTITARSKO EKOLOŠKA ORGANIZACIJA NOBILIS, Čakovec....	11
EKO ZADAR, Zadar.....	12
ZELENI TELEFONI U SRBIJI.....	14
POKRET GORANA NOVOGA SADA.....	15
POKRET GORANA PANČEVO.....	16

O PROJEKTU

Bilten Zelenih telefona koji je pred Vama završni je produkt projekta “Širenje Mreže Zelenih telefona” financiranog od REC-a (Regional Environmental Center) kroz SECTOR program.

‘Širenje Mreže Zelenih telefona’ projekt je Mreže Zelenih telefona Hrvatske koju zastupa udruga Eko Pan iz Karlovca, Ekološkog društva Bura iz Mostara, BIH i Pokreta gorana Novog Sada i Vojvodine, Srbija.

Projekt je započeo u lipnju 2006. godine i traje do kraja lipnja 2008. Za vrijeme njegova trajanja udruge članice Mreže Zelenih telefona Hrvatske vlastita su iskustva i znanje stečeno radom na Zelenom telefonu, kroz radionice, treninge, predavanja i studijska putovanja, prenosile udrugama za zaštitu okoliša i prirode u Bosni i Hercegovini i Srbiji. Osim toga članicama Zelenih telefona nabavljena je uredska i tehnička oprema koja im je nedostajala, tiskani su Vodič za rad na Zelenom telefonu i Adresari za Hrvatsku, Srbiju i BIH. Financirane su i četiri male akcije rješavanja prijava na Zelene telefone. Na kraju projekta tiskan je i ovaj Bilten. Njime nam je namjera upoznati Vas s radom na Zelenom telefonu, tako što ćemo Vam opisati slučajeve koje su aktivisti zaprimili i rješavali.

O ZELENOM TELEFONU

Cilj Zelenih telefona je poticanje građana na aktivno sudjelovanje u zaštiti okoliša, lokalne uprave na suradnju, a nadležnih institucija na učinkovito rješavanje problema u okolišu. Rad na Zelenom telefonu vrlo je zahtjevan bilo da je riječ samo o pružanju savjeta ili pak o direktnom sudjelovanju u rješavanju prijavljenih slučajeva.

Kada aktivist Zelenog telefona zaprimi anonimni poziv poduzima neke ili pak sve navedene aktivnosti, ovisno o potrebama slučaja: evidentiranje poziva prema Obrascu za evidenciju poziva, kategorizacija poziva (BUKA, GRADNJA, OTPAD, PROMET, OSTALO, RUDARENJE, ŠUME, VODE, ZELENILLO, ZRAK, TLO, ZRAČENJA I ŽIVOTINJE), terenski izvid slučaja, sastanak s korisnikom koji je prijavio problem, prikupljanje dokaza, kontaktiranje nadležnih službi, kontaktiranje medija, pripremanje lokalne kampanje (po potrebi) u formi okruglog stola, radijske emisije, peticije, performancea i sl.

Valentina Mesarić, voditeljica projekta Širenje Mreže Zelenih telefona

ZELENI TELEFON U HRVATSKOJ

Još 1992. godine uspostavljen je prvi servis koji stoji u službi građanima za informacije i probleme vezane za okoliš, prirodu i njihovu zaštitu. Uspostavljen je u okolišnoj udruzi Zelena akcija i nazvan je Zelenim telefonom.

Nakon osnutka prvog Zelenog telefona i druge udruge odlučile su pokrenuti isti takav servis. Tako je u rujnu 1999. godine financijskom podrškom AED-a (Academy for Educational Development) osnovana Mreža Zelenih telefona od strane sedam udruga zaštite okoliša. To su: **Zelena Akcija** iz Zagreba, **Eko Pan** iz Karlovca, **Ekološko društvo Žmergo** iz Opatije, **Zelena Istra** iz Pule, **Sunce** iz Splita, **Kap Života** iz Gospića, **Društvo za zaštitu prirode Slavonije i Baranje** iz Osijeka, 2003. godine, u okviru projekta 'Osnaživanje Mreže Zelenih telefona' financiranog od strane EK, Mreži je pristupilo još pet okolišnih udruga, a u 2007. jedna tako da ona danas okuplja jedanaest udruga: **Zelena Akcija** iz Zagreba, **Eko Pan** iz Karlovca, **Ekološko društvo Žmergo** iz Opatije, **Zelena Istra** iz Pule, **Sunce** iz Splita, **ZEO Nobilis** iz Čakovca, **Franjo Košćec** iz Varaždina, **Zeleni Osijek** iz Osijeka, **Zeleni San** iz Vinkovaca, **Eko Zadar** iz Zadra i **Krka** iz Knina.

Ugovorom sa operaterom Mreža je osigurala i **jedinstveni telefonski broj za područje cijele Hrvatske: 062 123 456**. Na taj način se po cijeni lokalnog poziva pozivi iz bilo kojeg dijela Hrvatske preusmjeravaju na najbližu udruhu. Međusobnim dogovorom svaka udruha pokriva županiju u kojoj ima sjedište, a neke od udruga i susjedne županije.

ANALIZA POZIVA NA ZELENE TELEFONE OD 1.6.2007. DO 31.4.2008.

Mjesec	Buka	Gradnja	Zračenje	Otpad	Promet	Razno	Rudarenje	Šume	Vode	Zelenilo	Zrak	Tlo	Životinje	Ukupno
Lipanj 2007.	13	34	6	71	14	39	6	6	23	57	14	2	29	314
Srpanj 2007.	8	18	7	65	19	49	2	3	19	26	13	5	27	261
Kolovoz 2007.	9	23	3	62	25	43	4	3	30	53	21	4	24	304
Rujan 2007.	14	22	5	62	22	30	4	2	24	54	17	1	18	275
Listopad 2007.	10	44	5	54	23	40	1	9	12	33	34	1	4	270
Studeni 2007.	23	31	9	81	13	47	3	7	13	39	25	0	12	303
Prosinac 2007.	7	20	6	74	22	34	2	13	11	45	15	1	8	258
Siječanj 2008.	35	35	5	77	15	33	9	1	12	26	11	3	7	269
Veljača 2008.	3	54	6	78	14	25	8	18	28	47	18	4	16	319
Ožujak 2008.	8	25	6	67	7	35	5	18	27	52	16	5	12	283
Travanj 2008.	10	27	6	88	8	39	1	17	20	53	19	10	28	326
Ukupno	140	333	64	779	182	414	45	97	219	485	203	36	185	3182
%	4,39	10,46	2,01	24,48	5,71	13,01	1,41	3,04	6,88	15,24	6,37	1,131	5,81	100

Mreža Zelenih telefona Hrvatske u periodu od 1.lipnja 2007. do 31.travnja 2008. godine zaprimila ukupno 3182 poziva.

Otpad je i dalje problem koji su nam građani najviše prijavljivali. U kategoriji otpada zaprimili smo 779 poziva, što čini 24,48% od ukupnog broja poziva. Drugi, često zamijećeni problem jest uništavanje zelenih površina. U toj kategoriji zaprimljeno je 485 poziva. Treća kategorija u kojoj je bilo mnogo prijava je gradnja. Najčešće je riječ o bespravnoj gradnji. U ovoj kategoriji zaprimili smo 333 poziva.

EKOLOŠKO DRUŠTVO ZELENI OSIJEK, Osijek

Zeleni telefon za Osječko-baranjsku (pozivni broj 031), Virovitičko-podravsku (pozivni broj 033) i Požeško-slavonsku županiju (pozivni broj 034)

Sjedište: Opatijska 26 f, 31000 Osijek

Tel: 031/ 565 180, 062 123 456

E-mail: zeleni-osijek@os.t-com.hr

Web: <http://www.zeleni-osijek.hr>

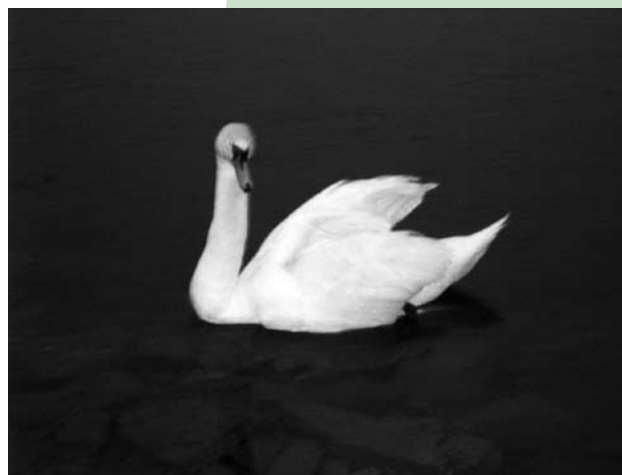
Kategorija: ŽIVOTINJE

Labud slomljenog krila

Početkom veljače zaprimili smo poziv da se na Dravi u Donjem Gradu u Osijeku nalazi labud sa slomljenim krilom. Bila su potrebna gotovo tri tjedna kako bi se pronašla institucija ili osoba koja je u mogućnosti pružiti liječenje i osigurati privremeni smještaj za ranjenu životinju.

Prvi kontakt ostvarili smo s inspektorom za zaštitu prirode koji nas je uputio na nadležnu veterinarsku stanicu - Vetam (na Biljskoj vesti) koja je dužna izaći na teren i provjeriti situaciju te da eventualne troškove liječenja snosi Ministarstvo. Isto su nam potvrdili i u veterinarskoj inspekciji.

Obratili smo se Vetamu koji nije prihvatio dojavu s objašnjenjem da oni nisu nadležni za divlje životinje već samo domaće te da se obratimo u veterinarsku stanicu Osijek. Ondje nam također nisu mogli pomoći jer, kako su rekli, nemaju uvjete za zbrinjavanje labuda. Nakon toga pokušali smo osobnim kontaktom. Pojasnili su nam da oni imaju ugovor o koncesiji za ovo područje, no da se odnosi na domaće životinje. Što se tiče divljih životinja – prema koncesiji dužni su samo prikupiti lešine. Prema njihovom mišljenju, rješenje problema bilo bi kada bi zoološki vrt stacionirao labuda, a oni bi ga onda mogli običi jer oni vode brigu oko životinja iz zoološkog vrta.

Ovakav oblik suradnje predložen je osječkom zoološkom vrtu, no nije prihvaćen iz razloga što ondje već imaju jedan par bijelih labudova te da bi kada bi se i ovaj doveo „došlo do tuče“ te da bi bilo najbolje kada bi kontaktirali neke od privatnih ZOO vrtova.

Nakon niza neuspjelih pokušaja, putem medija zamolili smo za pomoć. Javio nam se Tibor Mikuszka iz Hrvatskog društva za zaštitu prirode i ptica koji je u konačnici zbrinuo labuda. Budući je od povrede prošao predug vremenski period, labud nije mogao biti u potpunosti izliječen. Rana mu je zacijelila, ali više ne može letjeti.

EKOLOŠKO DRUŠTVO ŽMERGO, Opatija

Zeleni telefon za Primorsko – goransku županiju (pozivni broj 051)

Sjedište: Viktora Cara Emina 1, 51410 Opatija

Tel: 051/ 271 459, 062 123 456

E-mail: zmergo@fermaj.hr

Web: <http://www.fermaj.hr>

Kategorija: ZRAČENJE

Zračenje mobilnih antena

Već nekoliko godina upozoravali smo ACI Marinu Opatija u Ičićima da postavljena mobilna antena nije primjerena u naseljenom području, u marini za jahte i brodice, te obližnjem kupalištu. Umjesto preseljenja antene, nedavno su postavili i drugu antenu. Marina i plaža nositeljice su plave zastavice koja preporučuje veću brigu za okoliš. Prilikom razgovora s direktorom marine naglasio je da su dali prostor u zakup mobilnim operaterima i da je za to dobivena lokacijska dozvola u skladu sa zakonom. Naglasili smo važnost da se sami trebaju ponašati u skladu s plavom zastavicom, te iznaći rješenje za preseljenje. Nakon razgovora i uvjeravanja zamolili su dopis o argumentima štetnosti zračenja mobilnih antena, te da će zatim pokušati riješiti problem.

Kategorija: OTPAD

Eko bomba 200 m od centra grada

Krajem mjeseca veljače zaprimili smo poziv građana gradske četvrti Gaza o odlaganju otpada u prognaničkom naselju koje se nalazi u sklopu te gradske četvrti. Naime, u toku domovinskog rata na velikoj praznoj površini je izgrađeno prognaničko naselje (montažne kućice) koje je postalo sastavnim dijelom navedene gradske četvrti. Nakon višegodišnjih pokušaja zatvaranja naselja došlo se ove godine do završne faze toga procesa i početka jednog drugog. Mora se priznati da je to naselje uz sve svoje manjkavosti za vrijeme boravka prognanika bilo relativno čisto i uređeno.

Nakon više od 10 godina postojanja odlaskom prognanika to naselje postaje jedna velika neuređena površina. Osim ostataka montažnih kućica i stvari koje su prognanici ostavili za sobom tamo su naravno i "savjesni" građani počeli dovoziti svoj otpad.

Kontaktirali smo gradsko komunalno poduzeće "Čistoća" gdje smo dobili informaciju da oni nisu dobili nalog od grada da to očiste. Zatim od nadležnih u gradu dobivamo informaciju da određeni dio te zemlje u vlasništvu države i da je proces tog formalnog prebacivanja vlasništva u tijeku i da će grad nakon toga sve to urediti. Sve to zvuči pomalo paradoksalno imajući u vidu da se to naselje nalazi praktički 200 m zračne linije od samoga centra grada. (o.p. Gradskog poglavarstva) te da je u budućnosti zamišljeno kao stambeno – poslovna zona. U uredu za prognanike kojima je taj prostor dan na upravljanje su nam potvrdili da je sav taj postupak u završnoj fazi i da će se nakon toga u suradnji s gradom i "Čistoćom" taj prostor očistiti i urediti.

Izlaskom naše Eko patrola (ekološki tehničari Prirodoslovne škole) utvrđeno je da je situacija na terenu alarmantna te da se mora nešto hitno poduzeti. Odлучili smo problem objaviti u medijima te na taj način potaknuti mjerodavne na rješavanje situacije. Nakon toga došlo je do početka rješavanja situacije. Angažirana je tvrtka te je počelo sakupljanje i odvoženje otpada.

Dojavom građana i izlaskom na teren utvrdili smo da osim odvožnje otpada kamionom dolazi i do spaljivanja otpada. Kontaktirali smo nadležne službe i upozorili ih na problem, a oni su nas izvijestili da je donijeta odluka (ili odobrenje) da se organski otpad spali na samom mjestu sakupljanja. Upozorili smo ih na neprimjereno zbrinjavanje otpada i tražili nadležne službe da izađu na teren kako bi se uvjerali da dolazi i do spaljivanja druge vrste otpada (plastika i dr.).

Postupak je još u tijeku i uza sve prethodno spomenute probleme veliki dio tog otpada ipak je odvežen. Nažalost odlaskom prognanika iz toga prostora prestala je i briga grada oko uređenja okoliša na tom prostoru. Upozorili smo nadležne službe i na nužnost uređenja tog prostora (redovita košnja i dr.) jer osim nekontroliranog rasta korova, dolazi i do pojave ambrozije.

Nadamo se da će u skoroj budućnosti taj prostor biti očišćen i uređen na zadovoljstvo svih građana Karlovca, a od mjerodavnih u gradu očekujemo odgovornije ponašanje kako se slične situacije ne bi ponavljale.

EKOLOŠKA UDRUGA FRANJO KOŠČEC, Varaždin

Zeleni telefon za Varaždinsku (pozivni broj 042) i
Krapinsko – zagorsku županiju (pozivni broj 049)

Sjedište: A. Šenoe 10 a, Varaždin
Tel: 042/ 320 359, 062 123 456
E-mail: ekoloska-udruga@vz.t-com.hr
Web: <http://www.franjo-koscec.hr>

Kategorija: ZRAK

Spaljivanje EE otpada

Problematika zagađivanja zraka sve je češće i u sve većem broju prisutna, iako je problem otpada još uvijek na prvom mjestu po broju prijava. To je s jedne strane posljedica veće osviještenosti žitelja na ovom prostoru koji u sve većem broju prijavljuju uočena onečišćenja i devastacije na Zeleni telefon (cca 100 poziva do 25 travnja 2008), a s druge strane dio tih poziva je usko povezan i s tehnološki zastarjelim postrojenjima i kotlovnica koje su još uvijek u funkciji u našim gradovima.

6

U Gradu Varaždinu već dvije godine radi uređaj za mjerenje zagađenja zraka, a takva se mjerenja povremeno obavljaju i u ostalim gradovima županije, dok se u Krapinskoj županiji slična aktivnost priprema.

Slučajevi spaljivanja otpada od strane stanovništva s prostora ovih županija najčešće su registrirani u proljeće i jesen kada se obavljaju radovi na čišćenju voćnjaka i drugih poljoprivrednih površina i u tim slučajevima uvijek reagiraju hitno predstavnici vatrogasnih postrojba.

Međutim, posebno su problematična ona spaljivanja kod kojih se spaljuju razni materijali (plastika, ostaci namještaja, bijele tehnike, tekstila i sl.), jer pojedinci tako lakše odvoje iz otpada vrijedne metalne dijelove, koje prodaju, a zagađenje zraka je daleko opasnije. Sve ovo je posebno zabrinjavajuće kada se radi o EE- otpadu. Naime, iako postoji registrirani koncesionar koji za ovo područje preuzima takvu vrstu otpada i čak bez naknade dolazi u kuće po veće i teže uređaje, ta se vrsta otpada ukoliko je iznesena pred kuću pokupi često prije dolaska koncesionara.

Krupni se otpad više puta godišnje organizirano prikuplja u našim gradovima i većim općinama no uvijek ima osoba koje se iz raznih razloga u međuvremenu žele riješiti raznih dotrajalih ili nepotrebnih stvari iz kuće.

Ova prijava se odnosi na jedan takav slučaj, a lokacija na kojoj se spaljivanje obavljalo je na dijelu uz Dravu koji graniči sa zaštićenim objektom prirode u Varaždinskoj županiji, Dravskom park šumom, što bi i u slučaju da se spaljuje samo obično granje i korov predstavljalo veliku opasnost za floru i faunu na zaštićenom prostoru.

23. travnja 2008. – Prijavljeno je spaljivanje otpada uz obalu rijeke Drave.

23. travnja 2008. – Uvidom na terenu, utvrdili smo da se spaljuje krupni otpad, fotografirali zatečeno stanje i prosljedili prijavu komunalnom redarstvu. U uredu smo ustanovili da je isti počinitelj već bio prijavljen. Iz povratne informacije koju smo tada primili od komunalnog redara vidljivo je da je lani i naplaćena kazna u skladu s Pravilnikom o komunalnom redu grada Varaždina.

25. travnja 2008.- Obavijestio nas je komunalni redar da će počinitelja obzirom na novi Pravilnik o komunalnom redu, koji je donesen na sjednici Poglavarstva Grada Varaždina 10. travnja 2008. ovog puta kazniti novčano znatno većom kaznom (čak 10 puta od one koja je lani naplaćena).

Nadležna inspekcija je informirana o poduzetom.

Inspektorica će provjeriti stanje na terenu.

Sjedište: 7. Gardijske brigade br. 13, Knin

Tel: 022/ 664 608 062 123 456

E-mail: ekoloska.udruga.krka@si.t-com.hr

Web: <http://www.eu-krka-knin.hr>

Kategorija: VODE

Dosta nam je mina za vodu smo iz špina! Čuvajmo grad na sedam rijeka!

Još prošle godine udruga “Krka” je mnogobrojnim dopisima nadležnim ministarstvima, lokalnim upravama i institucijama ukazivala na ugroženost podzemnih/izvorskih voda unutar zona sanitarne zaštite Šimića vrele kod Knina uništavanjem eksplozivnih sredstava na platou Suhopolja pored Knina. Istina, minsko-eksplozivna sredstva se nisu uništavala dva mjeseca, ali se nedavno krenulo sa još većim intenzitetom iako:

Šimića vrelo i Crno vrelo, u podnožju Suhopolja i planinskog masiva služe kao izvori pitke vode za Grad Knin (15190 stanovnika prema zadnjem popisu stanovnika).

Suhopolje je unutar zona sanitarne zaštite Šimića vrele na temelju hidrogeološkog elaborata (uništavanje eksploziva nije djelatnost koja se može raditi unutar zona sanitarne zaštite).

U neposrednoj blizini Suhopolja nalazi se izvrog Krčić i nešto nizvodnije izvor rijeke Krke, a ne tako daleko izvire i Cetina (uništavanje eksploziva pokraj ovih hidropotencijala dovodi u pitanje Zakon o vodama u kojem je voda definirana kao opće dobro).

Gore opisani proctor nalazi se u Kršu kojeg obilježava kompleksan hidrogeološki sustav (moguća su brza zagađenja, tektonski poremećaji mogu potpuno promijeniti karakteristike podzemnih tokova i slično).

- U prostornim planovima , područje Suhopolja Hrvatska vojska utvrdila je kao zonu posebnih namjena. Međutim u istim tim planovima ucrtane su i granice zona zaštite izvorišta Šimića vrelo. Ove dvije zone djelomično se preklapaju i zapravo isključuju u smislu restrikcija

- Uništavanje mima provodi Hrvatska vojska , ali i MUP, a možda i netko treći.

- Eksplozije su vrlo česte , neke su izrazito jake i u Kninu se osjećaju kao potres.

- Eksplozije se odvijaju blizu državne granice...

- Moglo bi se još toga istaći , ali možda da još kažemo ono najgore ... proširila se informacija o uništavanju “bojnih otrova”.

Pozivajući se na zakon o vodama (NN 107/95) koji u članku 40. kaže da područja izvorišta koje se koriste ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu, mora biti zaštićeno od namjernog ili slučajnog zagađenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost vode ili njenu izdašnost, držimo da je uništavanje eksploziva aktivnost nespojiva sa zaštitom sliva jer je štetna i vrlo opasna za kakvoću vode (zbog eventualne otrovnosti ili kancerogenosti samih klasičnih eksploziva, odnosno njihovih sastojaka ili produkata kemijskih reakcija pri eksplozijama...), a i za izdašnost izvora (zbog saline eksplozija koje mogu poremetiti hidrološke odnose u kraškom podzemlju).

Grad Knin je donio Odluku o zaštiti izvorišta Šimića vrele, a usvojen je i Prostorni plan Knina koji respektira postojanje i preklapanje zona sanitarne zaštite i (vojne) zone za posebne namjene.

Osim ove važne odluke Grad Knin već duži niz godina upozorava na ovaj problem , na način da je upoznao sve nadležne institucije, ali na žalost, do sada bez rezultata.

Kada smo smo zatražili savjete stručnjaka savjetovali su nas da izradimo Studiju utjecaja na okoliš. Mi se pitamo: Zar ovakve djelatnosti trebaju imati Studiju utjecaja na okoliš?!

Opet se postavlja ovo pitanje koje nas muči vezano ne za samo ovakve probleme: Tko je nadležan?????!!!!

Kako do sada lokalna uprava, nevladine udruge, pojedinci na lokalnoj razini nisu uspjeli riješiti ovaj problem odlučili smo problem pokušati riješiti na nacionalnom nivou i stoga se pridružujemo inicijativi Udruga Zelene mreže Karlovačke Županije i Hrvatskog Helsinškog odbora za ljudska prava koje predlažu Hrvatskom Saboru I Vladi (iz njihovog letka): dopune članka 13. i 14. Zakona o obrani (NN 33/02) s ciljem uvođenja nadležnosti civilnih inspekcija nad mjerama zaštite prirode, okoliša i javnog zdravlja kod redovitih djelatnosti OSRH; hitnu izradu podzakonskih akata koji propisuju mjere zaštite prirode, okoliša i javnog zdravlja u OSRH; dopune svih ostalih zakona s ciljem određivanja mjera za postupanje s radioaktivnim otpadom (vojnim, medicinskim i privrednim), otpadom koji nastaje od upotrebe različitih oružja te eksplozivima (vojnim i privrednim); poboljšanje odnosa s javnošću i veći stupanj suradnje s udrugama građana; smanjenje obima vojnih djelatnosti te postupno izmještanje i zatvaranje velikih vojnih objekata na kraškim područjima RH.

UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ SUNCE, Split

Zeleni telefon za Splitsko-dalmatinsku županiju (pozivni broj 021) i
Dubrovačko-neretvansku županiju (pozivni broj 020)

Sjedište: Obala Obala hrvatskog narodnog preporoda 7/III, 21000 Split

Tel: 021/ 360 779, 062 123 456

E-mail: info@sunce-st.org

Web: <http://www.sunce-st.org>

Kategorija: GRADNJA

Nasipavanje obale

Veliki problem u posljednje vrijeme predstavlja nekontrolirano nasipavanje obale. Naime, duž cijele Jadranske obale, od Istre do Dubrovnika, svakodnevno svjedočimo devastaciji plaža putem nasipavanja građevinskim materijalom i kamenjem. Znanstvene činjenice govore kako se nasipavanjem obale trajno uništavaju obalne zajednice i zajednice morskog dna koje imaju odlučujuću ulogu u hranidbenim lancima morskih ekosustava.

Kada postoji višak građevinskog otpada najbolja deponija (najveća, a obično i najbliža) je more. Takva praksa prisutna je već niz godina na Jadranu, a svakim danom uništavanje obale postaje sve češće i sve veće. Dok se divlji deponiji svakim danom pojavljuju na obali, u nedavnoj prošlosti počelo se takve aktivnosti skrivati pod krinku “uređenja plaža”, “izgradnje šetnica”, “uređenja privezišta za čamce lokalnog stanovništva” i tome slično.

Od niza primjera nasipavanja obale na području Splitsko-Dalmatinske županije izdvajamo slučaj nasipavanja plaže u Makarskoj. Naime, lokalni poduzetnik je tijekom dva dana dovezao veliku količinu otpadnog građevinskog materijala, te ga iskrcao na plažu. Na Zeleni telefon smo zaprimili prijavu građana Makarske o ovom slučaju, te istog dana uputili zahtjev za inspekcijskim nadzorom nadležnoj građevinskoj inspekciji. Građani Makarske aktivno su se usprotivili ovoj devastaciji obale, te su organizirali javni prosvjed i potpisivanje peticije protiv uništavanja plaže. Alarmirani su i novinari što je dovelo do iznimne medijske popraćenosti ovog slučaja. U tijeku narednih tjedana nadležna građevinska inspekcija naredila je uklanjanje građevinskog materijala s područja plaže, što je lokalni poduzetnik i učinio.

Ovo je jedan od rijetkih slučajeva sa „sretnim“ završetkom. Nažalost, većina slučajeva završi na prijavi inspekciji, koja ne može ustanoviti počinitelja, a samim time ni naložiti uklanjanje otpadnog materijala s obale. Treba naglasiti da je nasipavanje dozvoljeno u svrhu dohranjivanja plaža ali tada se vrši posebnim materijalom i prije nasipavanja je potrebno izraditi Studiju utjecaja na okoliš, jer su bez Studije utjecaja na okoliš sva nasipavanja ilegalna i podliježu pravnom sankcioniranju.

ZELENA AKCIJA, Zagreb

Zeleni telefon za Grad Zagreb i Zagrebačku (pozivni broj 01), Bjelovarsko-bilogorsku (pozivni broj 043) i Sisačko-moslavačku županiju (pozivni broj 044)

Sjedište: Frankopanska 1, 10000 Zagreb

Tel: 01/ 4812 225, 062 123 456

E-mail: zeleni-telefon-zg@net.hr, jasna@zelena-akcija.hr

Web: <http://www.zelena-akcija.hr>

Kategorija: VODE

Ispumpavanje fekalija u rijeku

Dok sam smišljala koji bi od brojnih slučajeva onečišćenja okoliša koje nam građani upućuju uopće opisala za Bilten, «desio» nam se jedan ne tako rijedak primjer loše suradnje s nadležnim institucijama koje, iako «na istoj strani», nevladine udruge često doživljavaju kao gnjavatore i one koji se uvijek nešto bune. Stoga sam odlučila, ovdje staviti svoju e-mail prepisku s inspektorom (bez imena i prezimena istog) kako bi pokazala kako jedan naoko vrlo jednostavan i lako rješiv slučaj onečišćenja okoliša još nije riješen.

OPIS SLUČAJA

Štovani

*U općini Gradec, jedan mještalin traktorom s cisternom ispumpava septičke jame a sadržaj cisterne isprazni u rijeku Gogovnicu. Za sve detaljnije informacije obratite se (ime gospodina koji nam je prijavio cijeli slučaj i brojeve telefona sam izbacila) na mob*****, ili na*****, on je prije nekoliko dana uslikao pražnjenje cisterne u rijeku tako da posjeduje i nekoliko fotografija kojima može potvrditi ove navode i odvesti Vas na točnu lokaciju.*

Srdačan pozdrav

Jasna Šumanovac, Zeleni telefon Zelene akcije

Nakon nekoliko dana stiže odgovor inspektora:

Molim da vašu prijavu dopunite podacima o imenu i prezimenu mještanina koji navodno onečišćuje vodotok i/ili dostavite spomenute fotografije. Inspektor nije u mogućnosti u mjestu Gradec tražiti nepoznatu osobu pa je potrebno da prijavitelj pošalje preciznije podatke.

Upozoravam da je za kontrolu ispravnog rada (i pražnjenja - čišćenja) sanitarnih i septičkih jama nadležna sanitarna inspekcija a za rad mještana koji jame vjerojatno prazni uz naplatu nadležna je gospodarska inspekcija, Državnog inspektorata.

Slijedi moj odgovor:

Ja te fotografije ne posjedujem, ali sam vam dala 2 broja telefona osobe koja ima sve te podatke i koja je te fotografije i snimila, no očito da ni to nije dovoljno. Nekako smo mislili da je traženje dokaza i "lov" počinitelja posao inspektora, a ne jedne nevladine udruge koja je inspektora upoznala s određenim nepravilnostima. Iskreno žalimo što s Vama nikada nismo uspostavili neki "normalni" kontakt i vjerujte da ste Vi jedini inspektor s kojim nismo u mogućnosti ostvariti barem normalnu razinu komunikacije. Napominjem, ne našom krivnjom.

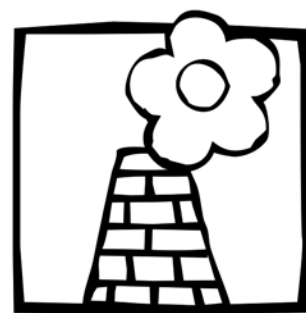
Jasna Šumanovac

Ponovno odgovor inspektora:

Ne bih komentirao vaše tvrdnje jer ih ničime niste argumentirali. Pokušajte policajcu prijaviti nepoznatog počinitelja i tražiti od njega da zove nekog građanina i da traži ostale podatke od njega. Vodopravna inspekcija godišnje obavi oko 5000 predmeta, od toga državna oko 1300. To je bitno više od broja prijava s kojima se bavi Zeleni telefon. Pa nije teško zaključiti tko je više ili manje opterećen i tko bi se mogao više založiti u ostvarivanju zajedničkog "zelenog" cilja.

Ponovno vas podsjećam da je vodopravna inspekcija organizirana na dvije razine: državnoj i područnoj. Državna vodopravna inspekcija dio je Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i očito nije nadležna za pražnjenje septičke jame. Za takve "lokalne" probleme molim da se ubuduće obraćate izravno područnim vodopravnim inspektorima koji su službenici Ureda državne uprave u županijama i u Gradu Zagrebu.

Treba li reći da inspektor, koji iako tvrdi da nije nadležan jest nadležan, te da do danas nije kontaktirao osobu koja nam je sve ovo prijavila. Kako ne bi sve stalo na ovome kolegica koja radi na projektu voda ovu je prepisku zajedno s pismom pritužbe na rad inspektora poslala njemu nadređenom, no niti taj odgovor još nismo dobili. Što će biti dalje niti ja ne znam ali i sama jedva čekam kraj ove pomalo otužne priče.

zelena istra

Kategorija: ZRAČENJE

Tko jači taj zrač!

Mobiteli su danas sastavni dio svakodnevice i gotovo ne možemo zamisliti suvremeni život bez njih. U Hrvatskoj je sve više mobilnih operatera pa tako i sve više odašiljača. No, pitanje je gdje se ti odašiljači postavljaju i pod kojim uvjetima te da li se poštuju zakoni pri njihovom postavljanju.

Tako su nam se obratili građani iz općine Marčana, točnije naselja Mutvoran, koji su nam dojavili da su tijekom jednog vikenda nepoznati radnici podignuli antenski stup visine 15-ak metara uz same obiteljske kuće. No, ne samo da prvi susjedi nisu bili obaviješteni o tome, nego o tome nisu nikakve informacije imali ni djelatnici općine Marčana. To je već treća antena koja je postavljena na tom području i to uz same kuće te uz groblje.

Stanovnici su ogorčeni bahatošću mobilnih operatera te strahuju za vlastito zdravlje zbog sada već znatnog zračenja svih antena. Također im smeta i nesnosna buka koju proizvodi agregat koji strujom napaja antenu.

Stanovnici sela odlučni su u borbi protiv tolikih antena u svojoj okolini, te su se organizirali i zajedno sa Zelenom Istrom uputili prijave Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture - upravi za telekomunikacije i poštu, Agenciji za telekomunikacije te građevinskoj inspekciji. Zelena Istra uputila je i upit tvrtci TELE2 od koje smo tražili konkretne informacije o dozvolama, razinama zračenja i izvršenim mjerjenjima.

Od Agencije za telekomunikacije dobili smo odgovor da nije podnesen nikakav zahtjev za izdavanje uvjeta građenja pa slijedom toga Agencija nije izdala nikakva dopuštenja za rad te antene. I građevinska inspekcija je potvrdila da antena nema potrebne dozvole te je naredila njeno uklanjanje. Unatoč tome što nam je glasnogovornica TELE2 izjavila da tvrtka postupa po zakonu i da će ukloniti antenu - to do danas nije učinjeno, antena se još uvijek nalazi na istom mjestu i neometano radi.

Mještani su u znak ogorčenosti i razočarenja inspeksijskim službama i TELE2 glasno prosvjedovali tijelima opasavajući antenu. Novinarske i televizijske ekipe su popratile prosvjed.

Ovakvi slučajevi u Istri su brojni. Ne postoji red u prostoru i antene se postavljaju bez ikakvih dozvola, najčešće vikendom ili noću kad nadležne službe ne rade. Institucije, i manjkav zakon, s toliko neučinkoviti da mobilnim operaterima uopće nije teško tako poslovati na štetu lokalne zajednice i ugrožavajući zdravlje ljudi, a da pritom ne snose nikakve posljedice.

Od 2006. smo protiv ovakvog nasilja u prostoru surađivali s mnogo građana, organizirali smo konferencije za novinare, zborove građana i okrugle stolove na tu temu. Pokrenuli smo i građansku inicijativu s ciljem unaprjeđenja ovakve situacije te ćemo se zajedničkim snagama pokušati izboriti da se uvede bolja kontrola nad neionizirajućim zračenjima te da u planiranju postavljanja baznih stanica odlučuju i oni koji će direktno biti pogođeni, a ne samo vlasnici zemljišta na kojem se antena postavlja.

ZAŠTITARSKO EKOLOŠKA ORGANIZACIJA NOBILIS, Čakovec

Zeleni telefon za Međimursku (pozivni broj 040) i
Koprivničko-križevačku županiju pozivni broj 048)
Sjedište: A. Schuteleisa 19, 40000 Čakovec
Tel/fax: 040/ 343 646, 062 123 456
E-mail: zeo.nobilis@ck.t-com.hr
Web: <http://www.nobilis.hr>

Kategorija: ZELENILLO

Tko uništava Globetku ???

Dana 13. travnja 2008. zaprimljena je anonimna e-mail dojava pod nazivom tko je ubio Globetku u Međimurskoj županiji?

Ukratko što je i što znači Globetka za nas?

To područje koje građani nazivaju „plućima grada“ osim Čakovca obuhvaća i područje dviju susjednih općina: Nedelišće i Šenkovec. To je ranije bilo uglavnom poplavno područje na kojem su prevladavale livade i šume. Postupno, ovo je područje smanjivano i to kultiviranjem zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju te izgradnju prometnica i građevnih objekata uz te prometnice. 2005. godine grad Čakovec, općine Nedelišće i Šenkovec su Globetku označili kao zelenu zonu, tj. kao područje od posebnog interesa, upravo kao prirodno područje koje treba dostojnu zaštitu, vrednovanje, pažnju i održivo korištenje za odmor (šetnju, relaksaciju) građana ovog dijela Međimurja.

Najveći problemi vezani uz područje Globetke koje redovito dobivamo kao prijavu na Zeleni telefon su:

- Djelomično nepoznavanje vrijednosti Globetke kao očuvanog staništa
- Ilegalne radnje u prostoru (izgradnja vikendica) zbog neprovođenja lokalnih akata
- Neupravljanje javnim površinama (koje onda postaju područje divljih odlagališta)
- Bioraznoklikost Globetke se povremeno smanjuje zbog nekontroliranih zahvata u prostoru (spaljivanje livada, prekomjerna sječa, krivolov, ograđivanje parcela, itd.)
- Sve veće zadiranje (urbaniziranje) u područja koja su ekološki vrijedna, ali nemaju javnu potvrdu da su takva

Mail je glasio:

Nedavnim posjetom jedinoj preostaloj divljini nadomak Čakovca Globetki, ostao sam zgrožen devastacijom koja je zadesila to omiljeno šetalište.

Svjestan sam da je Globetka godinama zapostavljena te je stoga gotovo u potpunosti zarasla (možda je upravo i zato stanište brojnom životinjama), te je kao takva tražila određeni vid uređenja. Ipak ovo "uređenje koje ju je zateklo svakako je daleko od bilo kakvog normalnog ljudskog razuma".

Riječ je o neljudskom postupanju, pretpostavljam zbog želje za profitom, kojim je Globetku neodgovorni građanin usvojio po principu "spaljene zemlje".

Ovdje je na djelu totalni ekocid, pošto je cijelo područje, devastirano i sa teškom mehanizacijom poravnano, drveće i sva vegetacija počupana, trgana, paljena i trovana. Posebna je prisvojena i napravljena 2.5 m visoka ograda, podignuta od nastradalog drveća i građevinske mreže!?

O tome da su jezera tzv. patkograda (omiljeno klizalište) već odavno uništena, nije potrebno govoriti, no ovo najnovije uništavanje je očito kraj jedne prirode, uspomene ali i kulture.

Slučaj smo prosljedili inspektoru prirode i komunalnim redarima koji su izašli na teren i zabilježili stanje.

Nažalost sada pišem ovaj članak i gledam ona jadna drveća na slikama i još uvijek ne znam tko je počinitelj, ali nadam se da ću uskoro saznati.

KATEGORIJA: GRADNJA

Golf tereni uz samu granicu ornitološkog rezervata

Putem Zelenog telefona zaprimili smo prijave uznemirenih mještana Pakošтана o postupku izmjene granica Ornitološkog rezervata Vransko jezero i Jasen. Uvidom u prijedlog izmjene uvidjeli smo veliku površinu terena na kojima se planiraju izgraditi golf tereni.

Dana 06.07.2007. prisustvovali smo u Općinskoj vijećnici Pakošтана vrlo burnoj javnoj raspravi. Veliki broj okupljenih negodovao je zbog postojanja rezervata i velikog broja ptica koja im pričinjaju veliku štetu na poljoprivrednim kulturama. Rezervat se nalazi unutar Parka prirode Vransko jezero i spada među najvrjednija močvarna staništa u Hrvatskoj.

Posljednjih godina veliki problem u upravljanju Ornitološkim rezervatom Vransko jezero predstavlja nedopuštena gradnja stambenih objekata na području Majdan, unutar granica rezervata. Ovo su područje svojim općinskim prostornim planom proglasili građevinskim zemljištem što je u suprotnosti sa Županijskim prostornim planom. Niz neprimjerenih objekata s namjerom pretvaranja u turističko naselje značajno je ugrozilo prirodne vrijednosti rezervata. Još od 2004. godine postoji dogovor svih zainteresiranih strana da se zatečeno stanje se dijelom legalizira. Uvjet za takvu legalizaciju je da se šteta nastala nedopuštenom gradnjom i pretvaranjem močvarnog područja u poljoprivredno zemljište te smanjivanjem površine rezervata radi izdavanja dijela izgrađene zone Majdan, kompenzira na način da se proširenjem rezervata na Jasen osigura novo područje vrijedno za ornitofaunu.

Prvotni prijedlog proširenja (od 163 ha) već je bio predložen za područje Nacionalne ekološke mreže, prema kojoj bi trebala biti proglašena NATURA 2000 područja kada, i ako, Hrvatska uđe u Europsku uniju. Radi se o izuzetno važnom području poplavnih livada i travnjaka, koje služi kao hranilište brojnim pticama iz Parka prirode, i čije bi uključenje u rezervat doprinijelo ornitološkoj vrijednosti Parka koji od 1983. glasi kao «European Important Bird Area». U prostornom planu općine Pakošтана (u koju spada i rezervat) područje na koje je trebao biti proširen rezervat predviđeno je (dijelom) za golf teren. Ovaj golf teren naslanjao bi se direktno na granicu Parka prirode i Ornitološkog rezervata, te na kanal koji drenira vode iz slivnog područja u Vransko jezero. Osim ovog, u bliskom području Parka prirode planiraju se još dva golf terena i to na povišenom području nad jezerom. Na izrazito krškom terenu svi pesticidi i gnojiva kojim bi bili tretirani golf tereni ispirali bi se u jezero, povećavajući eutrofikaciju i pogoršavajući kvalitetu vode. Poznato je da je u radijusu 12 km od golf terena, zbog uporabe pesticida i insekticida, nemoguća ekološka poljoprivreda. Okupljenim vlasnicima poljoprivrednih zemljišta, ekološka poljoprivreda, od strane predstavnika Državnog zavoda i Ministarstva kulture te Uprave za zaštitu prirode, prezentirala se kao jedna od mogućih smjernica gospodarskog prosperiteta. Međutim, postavlja se pitanje kako će se golf tereni uklopiti u smjernice ekološke poljoprivrede.

Veliki broj okupljenih negodovao je predloženim izmjenama i već spornim postojećim granicama parka. Načelnik Pakošтана Kurtov smatra da je dio dokumentacije iz 1983. lažiran te je dao na analizu kartu spornog područja pošto smatra da je karta napravljena naknadno. Od okupljenih mještana čule su se i prijetnje: «Nećemo paliti svake dvije godine. Palit ćemo svakih 15 dana».

Prisutni su se naglasili nepostojanje transparentnosti; čak ni općinskim vijećnicima nije poznato koliko je novaca Park prirode dobio od Evropske unije, koliko od države, a koliko od lokalne samouprave. Ujedno su naglasili da u Upravnom odboru Parka prirode Vransko jezero ne sjedi ni jedan od vlasnika parcela zaštićenog područja.

Tijekom rasprave nije vođen zapisnik što su okupljeni primijetili. Ispred ureda Načelnika općine Pakoštane postavljena je bilježnica u koju se mogu upisati primjedbe. Mada je rasprava bila vrlo posjećena i vrlo burna – bilježnica za primjedbe je ostala prazna. Napominjemo da sve primjedbe i pitanja, građani mogu predati i pismeno u ured Načelnika. Ured je dužan u roku od 40 dana dati službeni odgovor. Najbitnija će pitanja biti kako cijelo područje zaštititi od nadolazećih pesticida i gnojiva koji će se u Vransko jezero sliti otvaranjem tri golf igrališta. Dugoročno postoji velika opasnost uništenja kvalitete vode jezera a samim tim i negativan utjecaj na poljoprivredne kulture u radijusu 12 km od golf terena. Vrlo je bitno i napomenuti da je potrošnja vode, dnevna, za jedno golf igralište približna potrošnji vode mjesta od 10 000 stanovnika. Na lokalnoj samoupravi i osviještenim mještanima predstoje velike odluke bitne za dugoročni prosperitet regije, a u suživotu s prirodom.

Upućeni su zahtjevi za izmjenama Ministarstvu kulture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Do današnjeg dana 07. svibnja, 2008. nismo dobili odgovor. Postavljajući predsjedniku Mesiću pitanje o komunikacijskoj strategiji mogućeg ulaska Hrvatske u NATO predsjednik je odgovorio golfom tj. osvrnuo se na moj odlazak na seminar o golfu. Na žalost, za mene osobno je to samo pokazatelj da nam predsjednička družina špijunira predstavnike civilnog sektora te da je vrlo neprofesionalna i nedemokratska. Medijski tema «golf» je često zastupljena. Gospodin Ninčević koji je predsjednik Golf akademije nije se ustručavao autore kritičkih tekstova o golfu po redakcijama lokalnih medija tražiti, a ujedno je i nazvao udrugu gdje nas je «lijepo upozorio da se u golf ne petljamo». Načelnik općine Pakoštane u Regionalu imao je svojih par redaka u kojima je dokazao da mu nije jasan civilni sektor, njegova uloga, a ni štetnost otvaranja golf terena uz samu granicu onitološkog rezervata.

ZELENI TELEFON U SRBIJI

Ovim projektom, kako je već i navedeno, Mreža Zelenih telefona Hrvatske je pružala potporu lokalnim aktivistima u osnivanju vlastitih Zelenih telefona u Srbiji i BiH te inicirala osnivanje Mreža u tim zemljama.

Inicijativu u Srbiji preuzeli su Pokret gorana Novi Sad i Pokret Gorana Pančevo. Zeleni telefoni su u Novom Sadu i Pančevu krenuli s radom početkom listopada. Ugovorom s operaterom u svojoj regiji osigurali su i jedinstveni telefonski broj za područje cijele Srbije: 0700 123456. Trenutno jedinstveni broj pokriva teritorij pozivnih brojeva 021 i 013.

Kako ćete vidjeti iz donje tablice otkako su krenuli s radom, Zeleni telefoni u Srbiji zaprimili su visok broj poziva. Javnost ih dobro percipira, a lokalna tijela i inspekcije pozitivno reaguju na njihov rad.

ANALIZA POZIVA NA ZELENE TELEFONE OD 1.10.2007. DO 31.4.2008.

Mjesec	Buka	Gradnja	Zračenje	Otpad	Promet	Razno	Rudarenje	Šume	Vode	Zelenilo	Zrak	Tlo	Životinje	Ukupno
Oktober 2007.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Novembar 2007.	2	1	0	14	0	2	0	0	1	3	3	0	3	29
Decembar 2007.	4	0	0	5	2	2	0	0	0	4	2	0	1	20
Januar 2008.	2	0	0	1	2	1	0	0	0	1	0	0	2	9
Februar 2008.	0	4	0	12	0	6	0	0	0	7	4	1	4	38
Mart 2008.	3	4	0	12	0	0	0	0	0	6	2	0	1	28
April 2008.	0	2	0	10	0	3	0	0	0	3	1	1	0	20
Ukupno	13	11	0	54	4	14	0	0	1	24	12	2	11	146
%	8,90	7,53	0	39,98	2,73	9,58	0	0	0,68	16,43	8,21	1,36	7,53	100

Zeleni telefoni Srbije u periodu su od 1.listopada 2007., kada su krenuli s radom, do 31.travnja 2008. godine zaprimili ukupno 148 poziva. Iz analize poziva koje su zaprimili zaključujemo da i u Srbiji građane muče problemi bliski onima u Hrvatskoj.

I tamo je otpad problem koji su građani najviše prijavljivali. U kategoriji otpada zaprimljena su 54 poziva, što je više od 30% od ukupnog broja poziva. Drugi po učestalosti prijavljivanja jest problem uništavanja zelenih površina. U toj kategoriji zaprimljena su 24 poziva. Onečišćenje zraka treći je često zamišljen problem. U ovoj kategoriji zaprimljeno je 12 poziva.

POKRET GORANA NOVOG SADA, Novi Sad

Zeleni telefon za Okrug Južna Bačka

Sjedište: Pozorišni trg 2, 21000 Novi Sad

Tel: 021 523 865, 0700 123456

E-mail: office@pokretgorana.org.yu

Web: www.pokretgorana.org.yu

Kategorija: ŽIVOTINJE

Domaće životinje u gradu

Pored mnogobrojnih problema prijavljenih na naš Zeleni telefon, značajan broj se odnosi na životinje. Uglavnom se radi o nesavesnom držanju i postupanju sa domaćim životinjama. Jedan od takvih slučajeva prijavljen nam je krajem decembra prošle godine. Komšiluk se žalio na porodicu koja u svom dvorištu drži krave, svinje, kokoške i druge životinje u vrlo nehumanim i prljavim uslovima, i to u delu Novog Sada u kojem, prema Odluci Gradske Uprave nije dozvoljeno držanje tih vrsta životinja. Celim naseljem se sire neprijatni mirisi. Susedi su već više puta prijavljivali slučaj inspekciji, ali i pokušavali da razgovaraju sa vlasnicima. Međutim, ništa nije urodilo plodom, pa su se obratili nama. Skoro identičan slučaj nam je prijavljen nešto više od mesec dana kasnije, samo u drugom delu grada. U oba slučaja građani koji su prijavili slučaj, želeli su ostati anonimni. Obzirom da ovoga puta nismo našli način da se lično uverimo u istinitost prijave, rešili smo rizikovati i odmah prijaviti slučajeve nadležnom komunalnom inspektoru. Na naše iznenađenje, već nakon 15-ak dana dobili smo dopis od inspekcije, da je uviđaj izvršen i da su preduzeli sve potrebne mere. U prvom slučaju, i pored naloga nadležnih vlasnici nisu imali nameru da saradjuju, pa su ovi bili prinuđeni podneti prekršajnu prijavu i kazniti nesavesna građane. Drugi slučaj je rešen gotovo bez intervencije inspekcije. Vlasnici su naime imali nameru prodati svoj posed i preseliti se u okolinu grada gde je držanje ovih vrsta životinja dozvoljeno.

Ubijene sove zaštićene zakonom

U sremskom selu Donji Tovarnik 12. januara je pronađeno 18 ubijenih sova malih ušara koje su zaštićene kao prirodna retkost u Srbiji. Neimenovana osoba, čiji je identitet poznat meštanima, ubila je sove koje su se sakupljale na takozvanom zimskom jatu. Leševi su ostavljeni u dvorištima, pored puta i u kanalu. Ovo je najmasovnije otkriveno ubijanje sova u Srbiji. Od ukupno 20 primeraka koji su boravili na 2 četinaru u toj ulici, ubijeno je čak 18 jedinki. a sve je posledica sujeverja, po kome sove donose samo smrt i nesrecu.

Članovi Naučnoistraživačkog društva studenata biologije „Josif Pančić” su ubijene ptice pronašli prilikom akcije prebrojavanja sova u okviru projekta koji ovo društvo sprovodi pod pokroviteljstvom kompanije „Knjaz Miloš” i Pokrajinskog sekretarijata za zaštitu životne sredine i održivi razvoj. Oni su nam se obratili 15. januara, sa pozivom da se pridružimo akciji, kontaktiramo nadležne institucije. Nakon dva dana, protiv za sada N.N. lica iz Donjeg Tovarnika Ministarstvo zaštite životne sredine podnelo je krivičnu prijavu. Policijski inspektori su već saslušali nekoliko meštana, ali zvanične informacije o tome ko je odstrelio sove nema. Kada se otkrije, ubica će zakonski morati da plati ukupno 2,7 miliona dinara odštete za odstreljene sove. Međutim, po tom pitanju do sada ništa nije urađeno. Ministarstvo

je sve stavilo u ruke lokalne policije koja do sada nije pokazala nameru da bilo šta učini kako bi pronasla počinioca ovog sramnog dela. Sve vrste sova su kod nas zaštićene uredbom o zaštiti prirodnih retkosti, što podrazumeva najstrožu zaštitu i zabranu ubijanja i uznemiravanja. Za kršenje odredbi iz ove uredbe odgovara se krivično. Pored toga, sove su zaštićene i na osnovu Zakona o lovstvu, kao i Međunarodne konvencije o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa koju je naša zemlja nedavno ratifikovala. Međutim, postavlja se pitanje da li je to dovoljno da se zaštite ove retke i ugrožene ptice?

Kategorija: OTPAD

Čiste ulice Pančeva

Pančevo, privredni centar u južnom Banatu, u samoj blizini Beograda predstavlja mesto sa velikim prometom, gustim saobraćajem, ubrzanim razvojem privrede i sve većim brojem stanovnika. Sve to je uslovalo mnogobrojne građevinske radove i nicanje stambenih zgrada. Ovakva brzina i tempo građevinskih radova, doseljavanje stanovnika dovelo je do stvaranja većeg broja manjih divljih deponija na mnogim ulicama grada.

U januaru mesecu, kancelarija u Pokretu gorana Pančeva primila je 3 poziva koja su prijavljivala deponije na 2 bliske lokacije u samom centru grada. Nakon otapanja snega i iznošenja otpada iz stanova, deponije su rasle, a zbog velike vlage neprijatan miris se širio po naselju.

Po primanju poziva, aktivisti su kontaktirali građevinsku i komunalnu inspekciju, kao i Komunalno preduzeće „Higijena“ i izvršili uviđaj na prijavljenim adresama.

U toku 24 časa inspekcija je izašla na lice mesta i na osnovu zapisnika izdala nalog za saniranje obe deponije. Prijavljeni slučajevi su odvojeno rešavani.

Prva lokacija je zauzimala javnu površinu iz stambene zgrade, koja je završena tokom decembra meseca neposredno pre snežnih padavina. Vremenske nepogode su onemogućile vlasnika da sprovede radove do kraja i otpad se taložio tokom nekoliko nedelje. U isto vreme su i građani odlagali smeće čime se veličina deponije povećala, pa se u slučaju preklapila nadležnost građevinske inspekcije (nadležna za građevinske objekte i deponije građevinskog otpada) i komunalne inspekcije (zadužena za higijenu u gradu). O izlasku inspekcije na lice mesta obavešten je i vlasnik građevinske firme koji je zadužen za sprovođenje radova kao i aktivisti Zelenog telefona.

Vlasnik građevinske firme, je u dogovoru sa inspekcijom istog dana svo smeće (uključujući i komunalno smeće) očistio i odložio na gradsku deponiju. Istovremeno nam je izložio i plan da na istoj površini nakon završenih radova podigne zelenu površinu i odredi parking mesta. O završetku radova je obaveštena kancelarija Pokreta gorana.

Na drugoj lokaciji problem je bio drugačije prirode, i obuhvatao je prostor dve stambene zgrade koje su stare gradnje, a građevinski otpad i šut je poticao od renoviranja stana u zgradi. Komunalno preduzeće „Higijena“ je prema nalogu inspektora očistila datu površinu, a putem medija je apelovano na građane da otpad odlažu u kontejnere. Na licu mesta uočen je veći broj kontejnera, a građani u prolazu su rekli da broj kontejnera odgovara potrebama stanovništva, i da je ovo usamljen slučaj, koji se s vremena na vreme dogodi. Ovaj problem još uvek nije trajno rešen jer građani kao privatna lica ne odlažu mesto na predviđena mesta.

Ceo rad aktivista, kao i inspektora pratila je Produksijska grupa „Mreža“, koja je zabeležila rad servisa „Zeleni telefon“ i apelovala na građane da čuvaju životnu sredinu u urbanim sredinama. Predstavljen je i „Zeleni telefon“ kao servis koji pruža informacije građanima i kome građani mogu da se obrate za pomoć.

Impressum

Naslov: Bilten Zelenih telefona Hrvatske i Srbije
Izdavač: Mreža Zelenih telefona Hrvatske
Projekt: SPREADING THE GREEN PHONE SERVICE

Pripremile/i: Ana Bajsić, Mirela Bilokapić, Atana Grbić – Martinović, Marija Jurčević, Inga Kukolj, Valentina Mesarić, Dora Radosavljević, Milena Radošević, Sanda Sabadi, Jasna Šumanovac, Žmergo, Pokret Gorana Novi Sad i Pokret Gorana Pančevo

Oblikovanje i priprema za tisak: Zoran Stojaković
Tisak i dorada: Tiskara Zelina d.d.
Naklada: 1000 primjeraka
Karlovac, 2008.

This project is being implemented with a grant given through the Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe's SECTOR Programme. This programme is funded by the Swedish International Development Cooperation agency (Sida).

Provedba ovog projekta omogućena je temeljem financijske potpore REC-a (Regional Environmental Center) kroz SECTOR programa za centralnu i istočnu Evropu. Ovaj program financira SIDA (Swedish International Development Cooperation Agency).

062 123456

Cijena poziva jednaka je cijeni lokalnog poziva.

MREZA ZELENIH TELEFONA HRVATSKE

Zelena Akcija iz Zagreba, Eko Pan iz Karlovca,
Ekološko društvo Žmergo iz Opatije, Zelena Istra
iz Pule, Sunce iz Splita, ZEO Nobilis iz Čakovca,

Franjo Košćec iz Varaždina, Zeleni Osijek iz
Osijeka, Zeleni San iz Vinkovaca, Eko Zadar iz
Zadra i Krka iz Knina.

0700 123456

Po ceni lokalnog poziva.

ZELENI TELEFONI SRBIJE

Pokret gorana Novog Sada i Pokret gorana
Pančeva